

HANDLINGSPLAN

2020

GRØNN BYGGALLIANSE

Innhold

Forord	3
1 Vi tilbyr medlemsnettverk og medlemservice	5
2 Vi påvirker rammebetingelser gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid	9
3 Vi tilbyr kompetanse	10
4 Vi utvikler og tilbyr BREEAM-sertifisering	14
Styret i Grønn Byggallianse	18

Forord

Det siste året har interessen for bærekraft eksplodert, både i næringslivet og blant folk flest. Innen 10 år må verden halvere utslippene, og bygg-, anleggs- og eiendomssektoren er en av de viktigste sektorene for å få dette til. I tillegg er vår sektor viktig for å stoppe forringelse av biologisk mangfold og vi må gjenbruke ressurser og legge til rette for en sirkulær økonomi.

Grønn Byggallianse økte medlemsmassen med 20 prosent i 2019 og vi forventer en videre vekst i 2020. Vi tror at hver enkelt står sterkere sammen overfor den store omveltningen som nå skjer og at medlemmer har stor glede av å kunne dele erfaringer og lære av hverandre.

2020 vil preges av at vi skrur tempoet opp noen hakk fordi det haster med handling. Vi vil inspirere og hjelpe for at hver organisasjon skal kunne møte nye bærekraftskrav.

Vi vil benytte vårt medlemskap i World Green Building Council til å lære av våre 70 søsterorganisasjoner og til å spre gode grønne løsninger fra oss til resten av verden.

De fleste byggene er allerede bygget, så vi vil også neste år ha miljøeffektiv forvaltning og rehabilitering høyt på agendaen. Vi vil oppfordre til mindre rivning og til leiertakertilpasninger som ikke medfører unødig kasting. Vi vil utfordre byggeiere til å se mulighetene i takflater som det femte bygulv, og den ressursen tak kan være for sosiale, klimamessige og biologiske utfordringer.

2019 var året da etterspørselen etter BREEAM tok av, både fra leietakere, banker og investorer. Vi merket økt etterspørsel i hele landet og flere av de store boligutbyggerne bestemte seg for å BREEAM-sertifisere alle nybygg. Vi rigger oss for å ta imot den økende etterspørselen etter både kurs og sertifiseringer i 2020.

Denne handlingsplanen er bygget på [vår strategi for 2019-2021](#).

Sentralt i denne strategien og i vårt arbeid står FNs bærekraftsmål, og særlig de av målene vi har utpekt som spesielt relevante for bygg, anlegg og områder.

Som premiss for arbeidet vårt ligger også [Eiendomssektorens veikart mot 2050](#), som vi lanserte i 2016, men som fremdeles er like aktuelt.

Det tredje premissdokumentet vårt er [Bygg 21s 10 kvalitetsprinsipper for bærekraftige bygg og områder](#), som ikke minst peker på hva som skal til for å skape helsefremmende bygg og områder.

Grønn Byggallianse arbeider gjennom våre medlemmer for at bærekraft skal bli det naturlige valget. Dette gjør vi gjennom å:

- tilby **medlemsnettverk** der dere kan hente og dele erfaringer med både likesinnede og på tvers av verdikjeden.
- være en interesseorganisasjon for bærekraft i bygg- og anleggsnæringen overfor myndigheter og andre premissgivere ved utforming av **rammebetingelser**
- være et **kompetansesenter** med mål om å spre inspirasjon og kunnskap til hele byggenæringen og stimulere til mer nyskaping gjennom å dele relevante nyheter.
- utvikle og tilby **BREEAM-sertifisering**

Grønn Byggallianse identifiserer behov for innovasjon og forskning, og sprer gode eksempler. Aktiviteter er beskrevet under hvert av hovedområdene medlemsnettverk, kompetanse og sertifisering.

1. Vi tilbyr medlemsnettverk og medlemsservice

Vi er vertskap for ulike fagfora der medlemmer kan dele praktiske erfaringer og diskutere hvordan de løser praktiske utfordringer. Møtene gir også Grønn Byggallianse innspill til behov for videre oppfølging gjennom for eksempel tipshefter, frokostmøter, dialog med myndigheter og andre næringsinteresser eller organisasjoner. Vi vil videreføre foraene med stadig aktuelle temaer på agendaen. Forumene annonseres på vår nettside under fanen [Kurs og arrangementer](#), og ved å melde deg på vårt nyhetsbrev vil du hver måned få tilsendt informasjon om kommende arrangementer. [Mer informasjon om forumene finner du på vår nettside.](#)

Grønt ekspertforum

Dette er et forum for de miljøansvarlige hos eiendomsselskapene. I utgangspunktet møter en representant per organisasjon til grønt ekspertforum.

Grønt ekspertforum møtes fire ganger i året, gjerne hos et medlem som har et spennende bygg å vise fram. Agenda kan for eksempel være utforming av miljøstrategi eller hvordan man stiller miljøkrav ved materialinnkjøp.

Driftsforum

Driftsforum er for byggenes driftspersonale. Her deles praktiske erfaringer fra hverdagens driftsoppgaver og driftspersonell får faglig påfyll om hvordan de kan drifte bygg mest mulig bærekraftig.

Driftsforum vil ha seks samlinger i 2020.

Tema i forumsmøtene vil i stor grad bli hentet fra kursmodulene i vårt nye e-læringskurs [Grønn eiendomsdrift](#).

Forum for integrerte tekniske bygningsinstallasjoner (ITB-forum)

Sammen med foreningen Integra, har vi de siste årene etablert og driftet ITB-forum i Østfold, Bergen, Trondheim, Stavanger og Oslo. Hver av lokalgruppene har to møter i løpet av året, som gjennomføres hos en av deltagerne i de respektive lokalgruppene. Grønn Byggallianse sine medlemmer blir forespurt om de ønsker å være vertskap. I dette ligger også mulighet til å få belyst spesielle tema våre medlemmer er opptatt av.

Å få gode leveranser på tekniske anlegg og styring av disse (både nybygg, ombygging og utskiftning) er svært viktig for å sikre lavest mulig energibruk i drift. ITB Forum er en viktig møteplass for å dele erfaringer i bransjen.

Forum for boligutviklere

Vi har et eget forum for eiendomsselskap som utvikler boliger. I 2019 utviklet vi en kommunikasjonspakke for å gjøre det enklere for boligutviklere å kommunisere BREEAM-kvaliteter overfor boligkjøper eller leietaker. Vi hjelper også medlemmer med å implementere 10 strakstiltak for boligutviklere. Forum for boligutviklere møtes tre til fire ganger i året.

Forum for endringsagenter

I 2019 etablerte vi et forum for endringsagenter for medlemmer som ønsker å bidra til nye bærekraftige løsninger. Hensikten med forumet er at endringsagentene kan dele ideer om og erfaringer med nye løsninger og prosesser som kan bidra til mer bærekraftige bygg og områder. Vi planlegger fire forumsmøter i 2020. Forumet er åpent for alle medlemmer i hele verdikjeden. Vi vil også kvalitetssikre endringsagenter som tilbyr rådgivningstjenester, til en liste over anbefalte rådgivere og arkitekter. Listen vil vi dele med byggherrer som ønsker råd fra endringsagenter som kan hjelpe dem å nå deres ambisiøse bærekraftsmål.

Materialforum

Sammen med Byggevarerindustrien har vi etablert et nettverk på tvers av verdikjeden for å diskutere og utveksle kunnskap og erfaring om materialers miljøegenskaper. Mål om Paris Proof-bygg og krav i BREEAM- og FutureBuilt-prosjekter gir etterspørsel etter materialer med lave klimagassutslipp, null miljøgifter, god ressursutnyttelse og uten avgassing til innemiljøet. Det stilles også krav om å dokumentere dette på en etterrettelig måte. Materialforum er åpent for alle medlemmer. Her møtes byggherrne, rådgiverne, arkitektene, entreprenørene og byggevarerprodusentene med sine erfaringer og behov. Materialforum møtes tre til fire ganger i året.

Forum for grønn finans

Vi har etablert et forum for grønn finans sammen med Finans Norge og Norsk Eiendom. Dette er et nettverk der finansaktører kan møte eiendomsaktører og diskutere finansielle virkemidler for å øke etterspørsel etter grønne bygg. Dette forumet er kun for eiendomsselskap og har ett til to møter i året.

Vi tilbyr medlemservice

Vi kommer gjerne på besøk til nye og eksisterende medlemmer for å fortelle om hva medlemskapet kan gi og for å høre hva medlemmene ønsker at vi jobber med.

Alle medlemmer som er i kategorien eiendomsselskap får inntil 16 timers gratis strategisk rådgivning. Vi kan for eksempel holde foredrag for alle ansatte eller delta med presentasjon på ledermøter. Typiske tema i slik rådgivning er trender i markedet, gjennomgang av strakstiltak i veikartet, Bygg21s kvalitetsprinsipper eller bistand til utforming av miljøstrategi. Vi gir ikke prosjektspesifikk rådgivning.

BREEAM-relaterte spesifikke spørsmål sendes til tech@byggalliansen.no.

Medlemmer har eksklusiv tilgang til våre medlemsfora og får 30 prosent rabatt på våre konferanser, kurs og BREEAM-sertifisering.

Vi følger opp strakstiltak i Eiendomssektorens veikart mot 2050

Eiendomssektorens veikart mot 2050 inneholder [10 anbefalte strakstiltak for eiendomsselskap](#). Eiendomsselskap kan signere på at de i løpet av ett år vil implementere strakstiltakene i alle sine planer og rutiner. Vi har også utarbeidet «10 anbefalte strakstiltak for boligutviklere» og «10 anbefalte strakstiltak for boligforvaltere». Listene har små tilpasninger til byggtipe og

hvorvidt selskapet er utvikler og/eller forvalter. Femti selskap har per 31.12.19 signert på at de vil implementere strakstiltakene og vi vil jobbe for at alle byggeiermedlemmer har signert ved utgangen av 2020.

Ett år etter tilslutning kommer vi på besøk til ledergruppen, og går gjennom hvordan selskapet har implementert tiltakene. Selskapene kan få bistand fra oss til å forstå hva og hvordan strakstiltakene kan implementeres og forumsmøtene brukes til å dele erfaringer mellom de som har tilsluttet seg.

Vi vil i 2020 gå videre med flere anbefalte tiltak i tråd med veikartet, slik at vi stadig jobber for å nå samfunnets ambisiøse miljømål for 2050.

For å vise at tiltakene gir en reell miljøeffekt anbefaler vi at alle medlemmer setter i gang med bærekraftsrapportering. Vi ser en tendens til at stadig flere vil etterspørre dokumentasjon på selskapenes bærekraftsytelse (investorer, banker, myndigheter, kunder). [Vi har gjort en kartlegging av ulike rapporteringssystem.](#) Vi foreslår at alle byggeiere bruker BREEAM In-Use som kartleggingssystem uansett om de skal sertifisere eller ikke. Vi bistår gjerne med råd til hvordan dette kan gjøres i praksis.

Fredrik Selmers vei

4

2. Vi påvirker rammebetingelser gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid

Vi har forpliktet oss til å melde oss inn i FNs bærekraftsinitiativ for næringslivet, Global Compact. Dette er verdens største initiativ for næringslivets samfunnsansvar med mer enn 8000 deltakere, inkludert mer enn 5300 bedrifter fra 130 land. Vi oppfordrer også medlemmene våre til å melde seg inn for å fremme aktiviteter og partnerskap som bidrar til å innfri FNs mål om en bærekraftig utvikling.

Som medlem av World Green Building Council vil vi benytte anledningen til å spre informasjon om vårt arbeid med veikartet og våre medlemmers grønne løsninger og produkter. Vi vil også få kunnskap og inspirasjon om hvordan våre søsterorganisasjoner jobber med sine medlemmer.

Vi samarbeider med andre non-profit organisasjoner med samme mål som oss, blant annet om å endre rammebetingelsene slik at det blir attraktivt å handle bærekraftig. Vi har konkrete samarbeidsavtaler med Norsk Eiendom, FutureBuilt, Circular Norway, ENOVA, Sintef og NBBL. Vi vil også fortløpende vurdere om det er andre det er naturlig å samarbeide med om konkrete initiativer og prosjekter for å hindre dobbeltarbeid og styrke hverandre.

ENOVA

 SINTEF

**FUTURE
BUILT**

KLIMAVENNLIG
ARKITEKTUR
OG BYUTVIKLING

 **NORSK
EIENDOM**

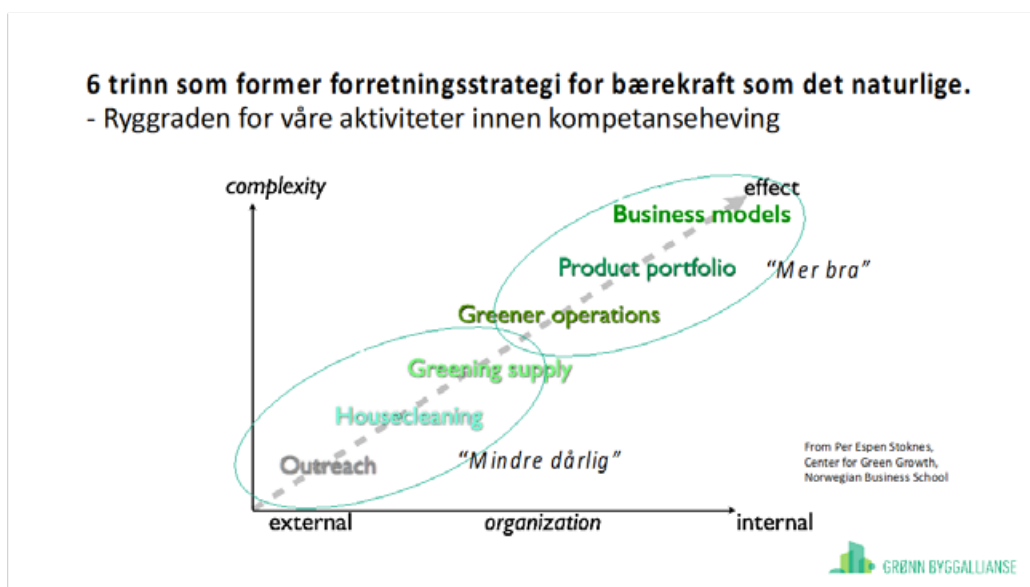
3. Vi tilbyr kompetanse

I vårt arbeid med kompetanseheving jobber Grønn Byggallianse for å møte de utviklingsbehovene medlemmene har. I vårt kurstilbud satser vi derfor tungt på BREEAM og grønn eiendomsdrift. Innenfor sirkulærøkonomi og bærekraftsledelse vil vi også utvikle nye tilbud i løpet av 2020.

Aktivitetene i 2020 vil inkludere frokostmøter, studieturer, konferanser og e-læring. I tillegg vil vi tilby et bredt spekter av klasseromskurs både som bedriftsinterne kurs og kurs med åpen påmelding. Vi vil utvikle nye veiledere og tipshefter for utvalgte tema som sirkulærøkonomi og BREEAM In-Use.

Våre medlemmer har ulike behov

Våre medlemmer er på ulikt nivå i modningsprosessen innen bærekraftsområdet. Vi bygger vårt medlems- og kompetansesarbeid og spesielt arbeidet med bærekraftsledelse på sekstrinns-trappen for bærekraftig forretningsstrategi. Noen medlemmer har akkurat fattet interesse for bærekraft, og trenger bistand til å få orden i eget hus (housecleaning). Dette kan for eksempel bety et blikk på innføring av et miljøstyringssystem. Flere har fokus på grønn drift av bygningsmassen og til å stille miljøkrav til sine leverandører (greening supply og greener operations). Mange har arbeidet med bærekraft i lang tid, og har ambisiøse miljøstrategier med krav om

nullutslippshus eller BREEAM Excellent for alle sine bygg (product portfolio). Mens de som har kommet lengst har begynt å se på hvordan en endring i eksisterende forretningsmodell kan bidra til reell grønn vekst. I Grønn Byggallianse tilbyr vi kompetanseheving der hvert enkelt medlem er.

BREEAM-kurs

I 2020 vil vi arrangere kurs i miljøsertifiseringssystemene BREEAM-NOR, BREEAM In-Use og BREEAM Communities. Vi holder blant annet innføringskurs og kurs for AP (akkreditert profesjonell). Kursene avholdes i flere byer. Vi tilbyr også 3-timers introduksjonskurs til BREEAM-NOR som «hjemme-hos»-kurs hos medlemmer, og fordypningskurs om for eksempel materialvalg eller valg av belysning i BREEAM-prosjekter. Flere av våre fordypningskurs tilbys i samarbeid med andre aktører. I 2020 vil BREEAM-revisor-kurset være nettbasert, og tilbys av BRE i England.

I 2020 vil vi utvikle et BREEAM-kurs for prosjektledere, for å styrke prosjektlederens rolle i prosjektgjennomføring slik at dette gjøres i tråd med hva BREEAM krever.

I løpet av året vil vi også oppdatere introduksjonskurset for BREEAM-NOR, BREEAM-NOR AP, introduksjon til BREEAM In-Use og innføringskurset til BREEAM Communities. BREEAM In-Use vil gå fra å være et halvdags- til et heldagskurs etter oppdatering av ny manual våren 2020.

Grønn eiendomsdrift har blitt en suksess

E-læringskurset for driftere har blitt veldig populært. Vi vil tilby e-lærings- og klasseromskurs. E-læringskurset består av e-moduler på ca. én time per fagområde (miljøledelse, miljø-energioppfølgingssystem, ventilasjonsteknikk, inneklime, belysningsanlegg og SD-anlegg). E-læringskurset fungerer også som forberedelser til klasseromskurs innen hvert enkelt tema. De første seks kursene er utviklet i samarbeid med Forsvarsbygg og Undervisningsbygg.

CEEQUAL

CEEQUAL er en sertifiseringsordning for infrastrukturprosjekter og kan brukes på for eksempel tunneler, broer, veianlegg, havner og store uteanlegg. CEEQUAL eies av BRE i England, som også eier BREEAM. Vi merker økende interesse for ordningen og for kunnskap om bærekraftige anlegg generelt. I 2020 vil vi fortsette å tilby innføringskurs i samarbeid med BRE og SINTEF.

Prosessrelaterte kurs

Workshop 0 er et tilbud til ambisiøse byggherrer for å bidra til at bærekraft settes som premiss fra starten av prosjektet. Vi har fått positive tilbakemeldinger på disse, og tilbyr kursene på etterspørsel.

I løpet av 2020 vil vi utvikle et halvdagsseminar i bærekraftledelse for organisasjons- og prosjektledere. Vi vil også utvikle en introduksjonsmodul som vi vil tilby via e-læring. Det er behov for økt kunnskap om flere miljøtema. I 2019 eksploderte sirkulærøkonomi i bygg- og eiendomssektoren. Vi ser også at mer kunnskap om klimakutt og biologisk mangfold er viktig. Vi ønsker å tenke nytt når det gjelder kursform, for eksempel ved å tilby klasseromskurs i kombinasjon med nanolæring, verksted og dialogbasert læring.

Konferanser og større arrangementer

Vi planlegger åtte frokostmøter med FutureBuilt, der vi deler erfaringer fra FutureBuilt-prosjektene. Disse arrangementene streames og er gratis og åpne for alle. I 2020 planlegges møtene som del av FutureBuilt sine innovasjonsworkshoper for utvikling av FutureBuilt 2.0, og temaene er derfor tilknyttet disse.

På Arendalsuka 2020 vil vi samarbeide med flere sentrale aktører for å etablere en møteplass der bærekraft settes på agendaen for bygg- og eiendomssektoren. Satsingen er med blant

annet Stor-Oslo, Norsk Eiendom, Estate og Veidekke. Vi vil organisere et arrangement på denne møteplassen for å bidra til å bygge opp om et større initiativ.

Vi har i en årrekke hatt en heldags driftskonferanse, som er en viktig møteplass for driftere hos våre medlemmer. Intensjonen her er å synliggjøre verdien av grønn eiendomsdrift som en viktig endringsagent på bærekraft. Vi planlegger å videreføre dette også i 2020.

For 2020 planlegger vi en studietur for medlemmer, der tema vil være rehabilitering og kobling mellom klima og materialbruk. Vi arrangerer også en studietur for driftere der ny innovasjon og digitale løsninger vil stå sentralt.

Vi ønsker å løfte fram gode eksempler

Vi får stadig spørsmål fra medlemmer om gode eksempler. I 2020 vil vi jobbe med å utvikle en eksempeldatabase med utgangspunkt i BREEAM og FutureBuilt-prosjekter. Intensjonen er å dele gode løsninger og erfaringer sammen med våre samarbeidspartnere. Det nystartede forumet for endringsagenter vil også kunne bidra aktivt til utvikling av denne databasen.

Helsefremmende bygg

Vi ser en spennende utvikling og økende interesse for helsefremmende bygg i Norge. I de ti kvalitetsprinsippene fra Bygg21 omhandler de tre første prinsippene helse. Vi har overtatt forvaltningen av kvalitetsprinsippene, og har en rekke aktiviteter i gang på dette (filmer, foredrag, artikler, etc.). I arbeidet med helsefremmende bygg i 2020 vil vi konsentrere arbeidet vårt om kvalitetsprinsippene, og ikke ta en aktiv rolle i sertifiseringsystemer som WELL eller Fitwel.

Veiledningstilbud til rehabiliterings- og ombyggingsprosjekter

Grønn Byggallianse ønsker å gi et godt kunnskapsgrunnlag for bærekraftige rehabiliterings- og ombyggingsprosjekter. Vi ønsker å vise hvordan kvalitetsprinsippene kan brukes i slike prosjekter. I tillegg ønsker vi å arbeide videre med gode verktøy og modeller for byggeiere som ønsker bærekraftig oppgradering, men som ikke er klare for en BREEAM-sertifisering.

Veiledere og tipshefter

Veiledere går i dybden og har som formål å vise hvordan det skal gjøres. I våre veiledere jobber vi med eksperter og samarbeidspartnere for å vise frem det ypperste innen metode og fremgangsmåter for å oppnå definerte bærekraftsmål. I 2020 vil vi publisere veiledere om BREEAM-NOR, BREEAM In-Use, sirkulære bygg og avfallshåndtering i driftsfasen.

Tipshefter fra Grønn Byggallianse skal inspirere til å se løsninger som kan bidra til å optimalisere bærekraftspotensialet i prosjekter. Vi legger til rette for ny innsikt gjennom tips og konkrete eksempler fra inn- og utland. I 2020 vil vi komme med tipshefter om design for demontering og ombruk og om bærekraftsledelse.

Vi ser et økende behov for å formidle kunnskap raskt og konsist. Derfor vil vi i 2020 utforske faktaark som et nytt format for informasjon og kunnskapsformidling.

Samarbeid med universiteter og høyskoler

Vi vil i 2020 systematisere vårt samarbeid med universiteter og høyskoler ytterligere. Vi ønsker direkte dialog med utdanningsmiljøene, for å kunne bidra til en effektiv kobling mellom våre medlemmer og mastergradsstudenter.

4. Vi utvikler og tilbyr BREEAM-sertifisering

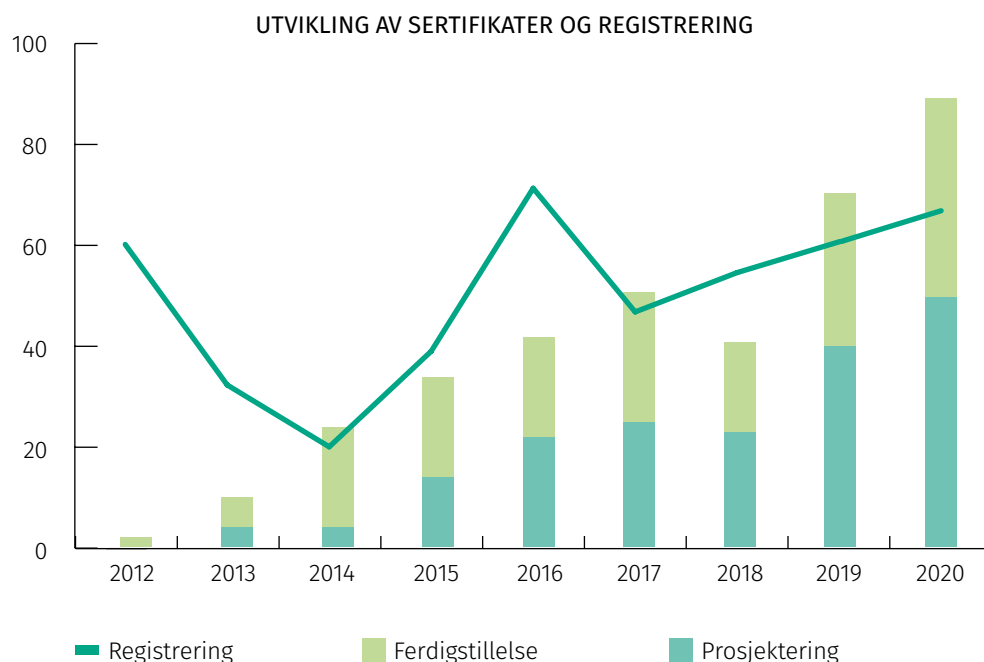
BREEAM-NOR

BREEAM-NOR-sertifisering vokser jevnt. Signalene i markedet tyder på at antall sertifiseringer per år vil fortsette å øke. Vi ser også en økning i antall registreringer i forhold til tidligere år. Antall registrerte boligprosjekter øker mest og vil gis prioritet i 2020.

I fjor fikk sertifiseringssystemet et løft da Grønn Byggallianse ble godkjent som selvstendig sertifiseringsorgan for BREEAM-NOR og overtok den siste kvalitetskontrollen (QA) før utstedelse av sertifikat. Vi vil i 2020 konsolidere driften av BREEAM-NOR, slik at vi har ressurser og systemer til å møte et økt volum. I 2020 vil vi også arbeide videre med utviklingen av nye BREEAM-NOR 2021 i samarbeid med næringen og BRE, som eier av BREEAM.

I 2020 vil vi øke bemanningen for å møte økt volum på BREEAM-NOR-sertifiseringer.

Vi vil etablere systematikk for å hente ut mer statistikk fra BREEAM-prosjektene, slik at vi kan presentere mer statistikk i sanntid på nettsidene.

Vi vil oversette kontraktmateriell og revisormanualer til norsk. Med ett års erfaring i gjennomføring av sertifiseringsprosessen lokalt i Norge, vil vi evaluere om systemet fungerer etter hensikten og justere ved behov. Vi vil videreutvikle datasystemene for å sikre god kapasitet til å håndtere BREEAM-NOR-sertifiseringer.

Kommunikasjon av BREEAM til byggeiere og leietakere

Vi vil fortsette arbeidet med å kommunisere BREEAM på en enkel måte til nye grupper. I 2019 la vi ut en kommunikasjonspakke rettet mot boligkjøpere. I 2020 vil vi videreutvikle denne til å omfatte leietakere i kontorbygg. I tillegg vil vi lage en kommunikasjonspakke for byggeiere av BREEAM-bygg. Tanken er at byggeiere får informasjon både ved registrering og underveis i prosessen. Informasjonen vil synliggjøre verdien av BREEAM, gi klar og tydelig informasjon om den prosessen de er i gang med, og fortelle hva som skal til fra deres side for at dette skal bli vellykket.

Veiledning for BREEAM-NOR i boligprosjekter

Bolig er fortsatt en fersk bygningstype i BREEAM-sammenheng. Selv om det finnes noen ferdig-sertifiserte bygg, er det ganske nytt for prosjektene å bruke denne delen av manualen. Vi vil derfor styrke veiledningstilbudet for boligprosjekter, både ved hjelp av flere FAQ-er, forumsmøter, kurs, etc.

BREEAM-NOR 2021

I 2020 vil arbeidet med utviklingen av BREEAM-NOR 2021 intensiveres. Manualen er arvtakeren til dagens BREEAM-NOR-manual for nybyggprosjekter. Vi vil samarbeide med BRE om å ta frem BREEAM International New Construction som utgjør grunnlaget for vår BREEAM-NOR 2021-manual. Det legges til rette for at norske interessenter involveres og tar del i dette arbeidet. I løpet av våren er det tenkt gjennomført en kartlegging av erfaringene med dagens manual. Innspillene herfra vil brukes for å prioritere hva som skal forbedres i neste manual. Etter kartlegging og fastsettelse av omfanget av endringene skal det tekniske innholdet i manualen tilpasses. Dette arbeidet starter mot slutten av 2020 med blant annet arbeidsgrupper.

Veiledning i prosessgjennomføring for BREEAM-NOR

Vi vil utvide omfanget av veilederen «BREEAM-NOR i byggeprosessen» til å inkludere mer om gjennomføring av en BREEAM-NOR-byggeprosess.

Kartlegging av kostnader og besparelser for BREEAM-NOR-sertifisering

I 2020 vil vi fortsette arbeidet for å få et bedre tallgrunnlag for kostnader og besparelser ved BREEAM-prosjekter. Det vil innledes et samarbeid med et analysebyrå for å sette opp kalkyler basert på typiske BREEAM-bygg. Vi vil også hente inn erfaringer fra de prosjektene som har gjennomført BREEAM-NOR på en kostnadseffektiv måte.

Samling for revisorer og AP-er

Vi vil gjennomføre to samlinger for revisorer og AP-er i 2020. Første samling vil være en fagsamling der hovedtemaet er BREEAM-NOR 2021 og prosessledelse av BREEAM-prosjekter. Andre samling er den obligatoriske samlingen for revisorer. Her gis det status for sertifisering av BREEAM og avklaring av faglige tema.

BREEAM In-Use

I 2020 vil vi jobbe for å spre kunnskap om BREEAM In-Use (BIU) som et verktøy for å bedre miljøkvaliteten på eksisterende bygg. Vi ønsker å vise hvordan BIU er et godt supplement til et nybyggsertifikat for å videreføre den gode miljøkvaliteten i driftsfasen. I tillegg vil vi vise hvordan BIU forebygger unødvendig ombygging og riving gjennom å ta vare på bygget.

Sertifisering etter BREEAM In-Use gjennomføres av BRE. Vi vil i 2020 jobbe for å bedre oversikten og statistikken vår på BREEAM In-Use-prosjekter i Norge og synliggjøre denne. Dette for å bedre forstå markedets behov og utvikle vårt kommunikasjonsmateriell i forhold til dette.

I 2020 kommer en ny og oppdatert versjon av BREEAM In-Use-manualen. Samtidig lanseres BREEAM In-Use for boliger. Vi vil oversette manualene og etablere kommunikasjonsmateriell for å informere om de nye manualene.

Vi vil i 2020 gjennomføre to samlinger for BREEAM In-Use-brukere og -revisorer. Begge samlingene vil ha de nye BREEAM In-Use-manualene som hovedtema.

Sertifisering av rehabilitering og ombyggingsprosjekter

De fleste byggene er allerede bygget og vi må ta tak i eksisterende bygningsmasse for å nå våre bærekraftsmål. Vi vil tilby en piloteringsløsning for rehabiliterings- eller ombyggingsprosjekter med sertifiseringsstandard BREEAM Refurbishment & Fit-Out. Gjennom en tilpasset versjon av manualen, en såkalt Bespoke-versjon, kan disse prosjektene også dokumentere bærekraftskvaliteter.

BREEAM Communities

I BREEAM-familien er BREEAM Communities verktøyet for å jobbe systematisk med bærekraft på steds- og områdenivå. Interessen for hvordan man kan få enda mer fokus på bærekraft i planlegging av områder og steder øker.

I 2020 vil vi:

- Fortsette samarbeidet med Norsk Eiendom med særlig fokus på sosial bærekraft innen områdeutvikling.
- Jobbe videre med medlemmer og markedet, og harmonisere BREEAM Communities med norsk planprosess.
- Avholde kurs i BREEAM Communities (se kapittel 3 om kompetanse).
- Ha dialog med prosjekter som ønsker å benytte BREEAM Communities i prosjekter.

Styret i Grønn Byggallianse

Styret per 1. januar 2020

Roy Frivoll,
Avantor,
styreleder

Tonje Frydenlund,
Snøhetta,
nestleder

Jon-Erik Lunøe,
OBOS,
styremedlem

Morten Aarhus,
Forbo,
styremedlem

Rigmor Hansen,
Undervisningsbygg
Oslo KF,
styremedlem

Synnøve Lyssand
Sandberg,
Oslo S Utvikling,
styremedlem

Stein Randby,
Malling & co,
styremedlem

Karen Cecilie
Bjørgum Møller,
Vedal Gruppen,
styremedlem

Kim Robert Lisø,
GK Gruppen AS,
styremedlem

Thor Olaf Askjer,
Norsk Eiendom,
observatør

Schweigaardsgate 34C, 0191 Oslo

post@byggalliansen.no